

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

Közigazgatásunk.

Mielőtt Belle Sándor elfoglalta volna az alispáni széket, ezelőtt egy évvel, emlékezhetnek reá olvasóink, hogy közigazgatásunk lassúságáról panaszkodtunk s a telefonhálózat felállításában véltük annak gyorsaságát feltámaszthatni; de ez esetben örvendetesen csalódtunk, mert tény az, hogy a telefon fölállítása mellett — úgy szólván — reduplikázódnék a gyorsaság, de tény azután emellett az is ám, hogy mit ér a telefon, ha nincsenek mellette munkabíró, szorgalmas emberek! Hiába, igaz az, hogy amilyen a káput, a fej, annyit érnek a végtagok is, mert, hogyha a fej nem funkcionál, nem tervez, nem gondolkodik, akkor mit várhatunk a végtagoktól? a fejszedi föl az impresziókat s az továbbítja, osztja ki a munkát s ha nincs vetés, hát akkor nincs aratás!

Vármegyénk eme vigasztalhatlan képe azonban egy év óta teljesen meg-

változott, mert Belle Sándor alispán vasszorgalma — mint egy moloch — mihamar földolgozza a restanciákat, s rendet csinál az egész vármegyében.

Többször megfordultunk az alispáni irodában, de mi az alispánt mindig — pennával a kezében — íróasztala mellett találtuk s bámultuk, hogy dolgozza fel egymás után a poros aktákat: fáradtságot nem ismerve, időt nem kimélve!

A többi vármegyei tisztviselő, ide értve a körjegyzőket is látván azt, hogy hivatalfőnökük milyen lázas szorgalommal és tevékenységgel dolgozik — ők is hozzá fogtak a munkához s azóta a körjegyzőségekben is megyszerte a legnagyobb rend és szubordináció uralkodik. A falusi körjegyzők, szolgabírák stb. pontosan intézik el az aktákat, nem hagyják azokat hevertetni s ezért csak preklárium illeti őket s így a szegény falusi népnek nem kell ügyes-bajos dolga után esztendőig várnia, mert ott vannak hátuk mögött a faluk pennásai s rö-

gton segítenek a tudatlan nép baján s mihamar könnyitene azokat szájalmas, nehéz helyzetén.

Hátha még a telefon is belebele csilingel majd ebbe a rezortba? bizonyára az még fokozná a celeritást, mert természetesen annak segítségével rövidebb, vagy kevesebb idő lefolyása alatt még több munkát földolgoznának, több ügyet lebonyolítanának mint most, tehát minden gyorsaságunk mellett is a telefon ügyet ne hagyjuk elaludni, hanem mozogjunk abban is, hogy minél előbb megvalósíthassuk! Vármegyénk képe tehát kerek egy év leforgása alatt teljesen jóra változott, vajha ebbe a koncertbe bele illenék a rendezett tanácsu város képe is, — hogy oda is megtalálhatnánk azt a káputot, aki azután az összhangot teljesen föltudja tartani s így város és vármegye teljes harmoniában állnának egymással!

Földolog tehát, hogy oda is egy tapasztalt, munkabíró, tevékeny, szorgalmas embert kaphatnánk, aki a munkát

T Á R C A

ŐSZI KÖDBEN.*

Sűrű, nehéz köd ül a tájon, . . .
A természet nyugodni tér!
Oh mért érinti olyan fájón . . .
Lelkem most a holt, pusztá tér?!
Eddig örömmel néztem arcod
S halk érkezésed, méla ősz,
De most népem vív nehéz harcot
S szívemen a bú árnya győz.

Oh meddig tart e küzdelem még?
Mikor derül ránk az a nap,
Melyen győznek majd a nagy elmék
S szívünkben a kedv lánggra kap? . . .
Meddig tart e csönd? és mivé lesz
Az én édes, szép nemzetem?
Lelkem fájdalmat, mély gyászt érez
Szegény hazám, nagy veszteden.

*A „Magyar Tudományos Akadémia” 1905. évi: „Farkas-Raskó”-féle pályázatán dícsérettel kitüntetett költemény.

Nem volt vidám az aratásod,
Szomorú lesz a szüret is,
Mintha végzetes kimulásod
Siettetné a nemezis!
Hát nincs már semmi a világon,
Mely a romlásból kivezet?!
A pusztulást oh fájva látom,
S multba száll az emlékezet! . . .

Hol vagy, őseink hős Hadurja?
Érettünk küzdő Jehova!
Népünk, földjét csak túrja-túrja,
Nem fordulhat már sehova!
Idegen itt az ezredéves,
Dicső hazában a magyar! . . .
Hogy a pol e föld az is téves,
Igaz csak az, hogy eltakar! . . .

Népek ura oh nézz hát reánk!
Segítsd meg még most a magyart! . . .
Ne aludjék el a régi láng,
Mely alkotmányt véd és jogart.
Hogy ezredéves hazánk multja
Ne tünjék e bús ködbe el,

S új ezredévet vígan futva,
Dicsérje Istent a kebel! . . .

Vagy fel magyar! . . még egyszer újra!
Csatára hívjon harci zaj! . . .
Térj rá a régi, ősi utra,
Ha győz az ellen az se' baj!
Inkább a hősi halált válaszd,
Mint bilincset túrj karodon.
Az árulásra kard ad választ . . .
Szabadság zengjen ajkadon! . . .

. . . Millió visszafojtott sohaj
Nehéz ködként ül oda fenn,
Egy jobb jövőre vágó óhaj
Kel minden szívben ide lenn.
Ezért érinti ilyen fájón
Lelkemet most a lombhullás,
Népem, jövőd leng itt a tájon:
Szomorú, csöndes elmulás! . . .

Halmy Gyula.

Sirolin

Essen az étvágyat és a testvért, megszünteti a köhögést, vándorokot, éjjeli izrádást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhöges, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatásokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjc)

„Roche”

Kapját az orvosai vendégekbe a gyógyszerüzletben. — Ára tizenkét fillér — tizenöt.

rendszeresen kitudná osztani a többi tisztviselőknél; akik azután azt pontosan is földolgoznák legjobb belátásuk, szorgalmuk és tehetségük szerint; mert ha ilyen tapasztalt, erélyes polgármestert nem kap a város, hát akkor fej nélkül az egész gépezet megáll, vagy nem funkcionál oly egyöntetűen, gyorsan, s akkor elő áll egy rendetlen tanácsú város.

Ilyen pedig Fogaras, azt hisszük, hogy nem akar lenni. Válassza meg tehát jól a maga embereit, hogy a városi adminisztráció képe se legyen szomorú, levert. Ott van vig, mosolygó ábrázat, a hol a munka meg van s terjeszti áldásait, mert a tétlenség az ördög, a bűn párnája, melyen minden rosz megterem; ellenben a munka edz és föllevenit, igaz az: „labor omnia vincit“.

—6.

A nő pszichofizikája.

A női kérdéssel már foglalkoztak e lapok; de inkább annak családi és társadalmi állását fejtegették; a nőt külső nyilvánulásaiból itélték meg, mélyebben azonban e valóságos talányszerű toremtést, mondhatni Sfinxet, nem méltatták. Pedig e kérdés megérdemli a fáradságot. Mert bár ember a nő, kedélyének s lelkének alaphangulata, cselekvésének az indítója egészen más, mint a férfié. Innen van az, hogy a nő lelkére vonatkozó kutatások még mindig hiányosak, mert a megfigyelő soha sem kérdezte önmagától azt, hogy mit is akar ő tulajdonképpen; jöllehet annyit alig irtak össze másról, mint „a jó családan y á r ó l“, a keresztény nőről stb. Ezek mind külső megfigyelések s a nőnek inkább etikai oldalára

fordítják a fősúlyt, holott magát a talányt, a talánynak belső becsét, nem kutatták. Igaz, hogy a nők is tanulják a lélektant, tanulják az érzést, az érzelmet, az akaratot, de kérdem én a képzőt végzett hölgyeket: egybevágta-e az ott levő fejtegetések saját lelkükkel, lelkük alaphurjával? Azt hiszem tagadó választ fogok kapni.

Régi dolog, hogy a nőt megismerni igen nehéz, sőt merész vállalkozás, egy régi író elég drasztikus hasonlattal fejezte azt ki: „könnyebb egy zsák bolhát megőrizni, mint az asszonyt megismerni.“ Oly férfi pedig, aki azt a jámbor cselet alkalmazza, hogy tudományos szempontból udvaroljon, nem igen akad. De ha akad is, megint zsák-utcába jut, mert mihelyt az asszony észreveszi, hogy néki udvarolnak, azonnal megváltoztatja eredeti jellemét s tettet. Az asszony lelkét tehát csak oly helyzetben lehet megismerni, amikor biztonságba érzi magát, vagy mikor nincs oka tettetésre. Ez pedig vagy a családba érhető el, vagy mikor a nő oly bizalmas, hogy gondolatjait nem rejtegeti. De akkor is nem elég csak egy nőt megismerni, mert az alapvonalas egy, az bizonyos, de a nemből eltérések vannak. Az egyik Xantippé, a másik Melinda; vannak Kleopatrák, Messalinák, vannak Erzsébetek és Katalinok, de vannak ezek ellentétjei is. E különböző alapjellemeket összegezve rendkívül súlyos feladat.

Sokat határoz, mit irunk a nőről; milyen módszerrel dolgozunk? Mert mindaz, amit összeirtak a nőről, az nem sokat nyom a latba; mindaz, amit az asszonyi test kerek formáiról, a nő gyöngédségéről a kéz, láb és orr finomságáról és kicsinységéről összeirtak, az mind a költészet birodalmába üzendő, mert az semmi egyéb, mint költői ömlengés, Leghelyesebb volna, hogy egy nő írta meg a női lélektant? De vajjon rábizhatjuk-e azt egy nőre? A nő soha sem tudja magát emancipálni az alól, hogy nemének ne hize-

legjen; s így az ő megfigyelései is hiányosak lesznek. Annyi bizonyos, hogy oly pontos megfigyeléseket soha nem tehet senki a toilette, a főzés, a háztartás terén, mint a nő, de már a lelket, különösen önmagát nem vizsgálja. De azután a nő nő marad, s ha színlel, mikor udvarolnak neki, sokkal jobban tettet akkor, midőn hasonló nemével társalog. Ritkán akad össze két olyan önzetlen női szív, amely minden tekintetben egybevágna; s bár láttam sok jó barátnét, igen Tamás vagyok, hogy a legelső egybe nem hangzó itéletkor, egymásnak halálos ellenségei nem lesznek-e?

A külső megfigyelésnél azonban sokkal többet érnek a pszichofizikai mérések. Kezdjük a dolgot a velején. Ha a nő agyát összemérjük egy férfi agyvelejével, akkor ez utóbbi agyának a súlya majdnem 150 grammal nagyobb s a tekervények is számosabbak, amennyiben a férfi agyvelejének a súlya középszámot véve 1375 gr. a női 1245, bár ez a kor és a faj szerint változik.

A fejlődés között is különbség van. A férfi koponyája 21 éves korában teljesen ki van fejlődve, a nőé 30 éves koráig fejlődik. E mérések azonban nem birnak oly nagy fontossággal, ahogy ez az első pillanatra látszik. Mert Gaussnak a híres göttinga német matematikusnak agytekervényei ép olyanok voltak, mint az ugyanakkor elhalt göttingai csizmadiaé, pedig a szegény csizmadia soha sem foglalkozott a tér és a sík nagy problémáival. Így tehát nem mondhatjuk azt, hogy az agy súlya oly nagy befolyással volna az észbeli tehetségre. Sokan hivatkoznak arra, hogy a nő észbeli tehetsége azért nem fejlődhetett ki, mert mindig nem engedték, hogy képességeit kifejlessze. Ez se áll. Az asszonynak mindig joga volt és alkalma, hogy saját képességeit feltüntesse. De azért azt látjuk, hogy évezredekön keresztül nem tudott semmiféle nagy munkát előmutatni. Hol van egy hiresebb asszony

Gyermekek.

A „Fogaras és Vidéke“ számára

Írta: Czirmay Lajos.

A hosszú kerti uton egymás mellett ment a fiu, meg a lány. A lány kezében kézimunka, a fiúban egy könyv, mely közepén díófa levéllel volt megjegyezve.

Hallgatnak már vagy öt perc óta. A leány arca piros és szemei ragyognak. Ajkán a dacnak és a büszkeségnek a kifejezése.

A fiu lesütött szemmel, megadással halad a leány mellett. Néha felkapja a fejét, mint aki valami igen határozottat akar mondani, de mikor a leányra néz, minden bátorságát elveszti és néma marad.

Odaérték egy fordulóhoz és a fiu megállt. A leány mintha észre sem venné, megy tovább. Három lépésnyire leül egy padra, ölébe teszi kézimunkáját és szorgalmasan dolgozni kezd. Piros fátyolkalapját behuzta szemére, mint a férfiak szokták, úgy, hogy még az arca sem látható.

A fiu most büszkén felkapja a fejét és megszólal.

— Isten önnel Erzsike kisasszony.

A leány először megigazitja kalapját, megtapogatja hátul a haját s mikor mindez rendben van, erőltetett, nagyleányos komolysággal kérdi:

— Már megy uram?

— Igen.

— És hova, ha szabad kérdeznem?

— Magam sem tudom még. Lehet Budapestre, lehet Afrikába, lehet a világ végére. Attól függ, mikor fogom megenni a kóborlást.

— Szegény fiu. Igazán sajnálom, hogy kóborolnia kell. De mondja csak, mit csinálna maga Budapesten?

— Lumpolok, kártyázom, amíg lehet, aztán . . .

— Aztán?

— Főbelövöm magamat. . .

— Szép. És Afrikában?

— Vadászni fogok tigrisekre és orosz-lánokra.

— Ez még szebb. És mondja, mit csinálna a világ végén?

— Azt nem tudom. De annyit biztosan tudok, hogy vissza soha sem jönnék.

— És miért akar elmenni, ha nem vagyok nagyon indiszkrét?

— Utazni akarok. . . .

— Látja Jenő, maga nem őszinte. Csak azért akar elmenni, hogy utazzék?

— Azért is másért is . . .

— És mi az a más?

— Azt nem mondom.

Egymásra néztek. A fiu sápadt arca kipirult és zavartan forgatta kezében a könyvet. A leány egészen feléje fordult és rákönyökölt a pad karjára. Le nem vette a fiuról szemét, aki ott állt még mindig azon a helyen. Élvezte zavarát, vergődését. Nem vette komolyan azt, amit a fiu mondott.

Két hónapja, hogy ismerik egymást. A fiu most tette le a tanári vizsgát s ott nyaralt

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

költő, író és zeneszerző? Pedig kedőlye sokkal inkább képesíti őt arra, hogy költővé legyen, a zenét, a zongorát alig bujlik ki a gyermekszobából, máris tanulja. De ahol lehetett képességeit kifejleszteni, ott meg is tette pl. az intrika terén.

Pompásabb intrikusok, mint az asszonyok alig vannak, különösen az apró cselek, háziasítások s megszólások terén, — de nagyban is Erzsébet, Katalin, Pompadour asszonyok mindig lesznek. Engedni kell, hogy fejlessze tebenségeit és erejét; ámde fejleszteni csak ott lehet, ahol van mit fejleszteni, ahol nincs, ne keress és ez épen a vitás kérdés van-e? Hisz miként előbb említettük nehéz feladat még a nézeteket összeegyeztetni, számos férfi nem lát az asszonyba mást mint drága játékszer; mások szükséges rosszat, újra mások házi rabszolgát; a jobb érzelműek gondolják megosztóját, a fiatalok épen angyalokat. Miként lehet itt e számos nézeteket összeegyeztetni? Persze csak is az asszony lélektana által.

A nőben kétféle ösztönök lehet megkülönböztetni, realist és idealistikust. Nézzük az előbbieket. Az asszony életének a középpontja elsősorban az, hogy anya legyen. Már a legelső gondolkodása is eltér a fiúétól. A fiú fűzfán lovagol, katonásdit játszik, a leány első pillanattól a babával törődik, főz, süt, mos reá. S később korban, midőn serdülő leánnyá kezd fejlődni, még mindig vissza vissza tér a gyermekszobába.

Majd a játékszer helyébe más vágyak lépnek fel; csupa idealismus a gondolkodása, illusiókban ringatózik; amelyek a férjhez menés alkalmával nyernek betetőzést. A vágya beteljesül és asszony lesz, majd a szülés édes keserves percei után anya. Amit a gyermekszoba befejezett, itt folytatja, de az idealismus helyébe az igazi realitás lép előtérbe. Minden gondját, minden erejét gyermekei nevelésének szenteli. (P) Ha nincs gyermek, surrogatum lép előtérbe, oly hatalmas ösztön ez az asszony lelkében. Azért

látjuk, hogy a gyermektelen házaspároknál gyakran idegen gyermekek örökbe fogadásával pótolja a nő e hiányt; de legtöbbször egy kis pudli kutya, vagy macska képében nyer kifejezést eme óhajuk. E téren a vénleányok találkoznak a gyermektelen házaspárokkal. A vénleány sokáig ringatózik illuziókban; korával azok is tündözni, oszlan fozlani kezdenek. Vágyai nem nyertek kielégítést. Az ideálok eltűntek, de ő nő marad; ha anya nem is, de az ölebecske életének további fejlődésében óriási szerepet játszik. S ha emellett társnői boldogságát, családi örömeit szemléli, csak irigység uralkodhatik rajta. Ennek folytán rendkívül házsártosak a vénleányok; irigyek, szeretnek megszólalni s hibákat, bűnöket keresni ott is, ahol azok tulajdonképpen nincsenek is, valóságos Csokonai-féle Dorottya, rémei a fiatalságnak. A vénleányokkal már a társalgás is nehéz; rendkívül élesen váganak s ütnek, de a legtöbbször visszavonulnak s még mindig várják vágyaik, álmaik beteljesülését.

(Folytatása következik.)

Dr. Spectator.

Százmillió kivándorlása.

Nem azokról a szerencsétlenekről kívánunk most megemlékezni, akik egy szebb jövő reményében évente itt hagyják magyar hazánkat, hanem arról a sok millió koronáról, amely biztosítás címén egy év alatt kivándorol az idegenbe. Érdemes ezzel behatóbban foglalkozni, mert sok, nagyon sok millióról van szó, amelyet igen könnyen vissza tarthatunk ide haza, csak akarunk kellene. S így ez Fogarast is közelebről érdeklí. Mert igaz ugyan, hogy polglótt nép vagyunk, van itt szász, román, de végelemzésben véve ezeknek az idegen nemzetiségűeknek is, akik magyar földön laknak élnek, halnak, keresik kenyerüket, érdekükben áll az, hogy azt a földet, hont gazdagítsák s

a rokonainál. A leány atyja földbirtokos volt s szomszédságban lakott a fiú rokonaival.

Megismerkedésük óta nap-nap után találkoztak. A leány a zárdai életről beszélt, a fiú Budapestről, az egyetemről, pályájáról, jövőjéről. Hamar bizalmasak lettek s sirig tartó barátságot kötöttek egymással, pedig már akkor érezték, hogy jóval túl vannak a barátságánál.

A leány szeretett évdni vele vidám, pajzán természeténél fogva. Tetszett neki, hogy olyan komolyan vitatkozik vele a professzor. Minden találkozásuknál összeveszték valami csekélységen, de hamarosan mindig kibékültek. Most azon vitatkoztak, hogy a vert csipke szebb-e, mint a horgolt. A rövid vita eredménye a fiú teljes veresége volt.

... Csak állt ott mozdulatlanul. Mintha odakötné, odaparancsolná az a két fekete szem, mely nézi, nézi folyton, hogy még a gondolatát is kiolvassa a lelkéből. Mondta most a leány:

— Volt egyszer egy szörnyű komoly professzor és egy fiatal csitri leány. Sokat voltak együtt és mindig vitatkoztak. Ha okosabb témájuk nem volt, még a csipkéről is. Egy szép májusi napon, például mikor a virágillattól és madárdaltól tele volt a szívek és a lelkük gyönyörűséggel, vágygallyal, ábrándokkal, mikor még egy sóhajtással is szebben lehet beszélni bármely tudós vitá-

jánál, akkor az a mesebeli szörnyű komoly professzor . . .

— Erzsike, ki akar gunyolni?

— Hát mondtam én, hogy maga az a professzor?

— Azt nem, de . . . a mesét én szolgáltattam.

És közeledett a lányhoz. Egészen hozzáment és leült melléje. Letette a könyvet és szembenézett a leánnyal. Most a leány sütötte le a szemét és nem mert felnézni. Tudta, hogy megértették és most szégyelte magát.

— Erzsike . . .

A leány szótlán, kipirult arccal nézi az apró kavicsokat.

— Haragszik rám Erzsike?

— Nem.

És a hangja remegő, halk, vontatott. A fiú szeméi égnek a belső tüztől. Valami édes, valami isteni érzés futja át egész testét, megfogja a leány kezét és kényszeríti hogy a szemébe nézzen.

— Szeretlek . . .

Többet nem tudott mondani. Benne volt a hangjában minden érzése, minden szerelme, vágya, reménysége. . . És csokolta azt a kis kezét százszor egymásután.

A leány pedig lehajtotta a fejét a fiú vállára és sirt. . . .

erősítsék, amely nekik kenyeret ad, s nem Bukarestet vagy Bécsét stb.

És pedig akarnia kell minden igaz hazafinak, mert a most letűnt sötét korszak mindenkit meggyőzött arról, hogy minden tekintetben erősítjük, támogassuk, pártoljuk azt, ami a miénk, mert válságos időben csak erre támaszkodhatunk. Isteni ihlet szállta meg nemzetünk azon kiválóbbjait, kik a tulipán jegyében egy olyan hatalmas és életbevágó mozgalmat indítottak meg, mely egy szebb, boldogabb jövőnek — akarja biztos alapját lerakni. Ehhez az alapozási munkához mindenkinek hozzá kell járulnia, így tehát Fogarasnak is!

A biztosítási intézmény Magyarországon egyike a legfejlettebbeknek. Hiszen nem kell erre egyéb bizonyosság, mint az „Első magyar általános biztosító társaság,“ mérlege, amely fényes bizonyosságot tehet arról, hogy vagyoni és erkölcsi megbízhatóság tekintetében fölülmulja bármely idegen biztosító társaságot. Alkalmunk volt egy ilyen évi kimutatásba bele tekintenünk, s azért irhatjuk olyan bizonyossággal a fenti dolgokat.

Ha tehát komolyan és őszintén akarjuk szolgálni a mi anyagi megerősödésünk és gazdasági függetlenségünk szent ügyét: különös kötelességünk a magyar biztosító társaságok támogatása.

Ha valóban céltudatos munkát akarunk végezni, akkor ell kell vonnunk az idegen és különösen az osztrák társaságoktól minden anyagi támogatást.

Ez a mi kötelességünk; fokozottabb támogatást várhatnak a magyar társaságok s különösen azok, amelyek minden külföldi tőkétől függetlenek; a melyek innen a külföldi társaságok fölé anyagilag és erkölcsileg.

A magyar biztosítási intézmény védelme, erősítése első sorban a közönség kötelessége. Amint nem törjük meg az idegen árucikket lakásunkban, ne vigyük be fiókunkba idegen társaságok kötvényeit sem. A közönség e téren nagyon sokat tehet és amellett megmenekül sok zaklatástól is, aminek különösen a külföldi társaságok részéről egy-egy biztosítási „Objektum“ ki van téve.

De érdemes is különösen érdeklődést szentelni e tárgyak, mert nem kevesebb, mint száz millióról van itt szó!

Ugyanis a múlt évben külföldi biztosítási társaságoknak életbiztosítási díjak fejében nem kevesebb mint nyolcvan millió koronával adóztunk. Ebből Ausztria biztosító társaságaira esett 30 millió. Ezen kívül tűz és jég kárért stb. fizettünk 20 milliót!

Együttvéve épen száz millió koronára vándorolt ki Magyarországból biztosítási díjak címén egy év alatt. Ezek az adatok mindenkit megfognak győzni arról, hogy könnyelműségünket vétkünket csak úgy vezekelhettük le édes hazánkkal szemben, ha jövőre ajtót mutatunk a külföldi biztosító társaságok vigéceinek és hazai intézeteinknél biztosítunk.

—y.

H I R E K.

— Uj doctör. Kertész Endre, helybeli m. kir. adóhivatali ellenőr, f. hó 20-án fejezte be a II. államtudományi szigorlatot, mely után 23-án történt a doktorrá avatása. Ezt az aktust hosszú küzdelem és tanulás előzhette meg, mert az adóhivatal nyolc órai napi hivatalos órája mellett az önképzésre

igen kevés időt fordíthatott. A kitartás és az előrejutás erős vágya meghozta az eredményt, s ezzel elérte azt, hogy az adóhivatali főtisztok között ő az első és egyetlen doktor ezideig, melyhez gratulálunk és minden jót kívánunk.

— **Tulipánkert Fogarason.** Végre megalakul nálunk is a hazafias célu „Tulipánkert” egyesület. Özv. Benedek Gyulánának, a lapunkban tett felhívása folytán e hó 17-én összegyűlt a Lauritsch szállóban az értekezlet, amelyen: Zankó Emil érdekes és értékes fejtegetése és ismertetése után kimondták a résztvevők, hogy a fogarasi „Tulipánkert” szövetséget megalakítják az alapszabályok elkészítése céljából öttagu bizottságot küldenek ki. Bedő Ferenc indítványára egyhangulag Váró Béni, Zankó Emil, Dr. Kaufmann György, Dr. Virág Károly és Dr. Zankó Géza lettek a bizottság tagjai. Az ülés végén Várnai Sándorné 5 koronát adott a „tulipánkert” céljaira, amely 5 korona, egy kirándulás alkalmával kisorsolt, retkekből faragott egérke ára volt. Lelkesen megéljenztek az ügyes adakozókat. Az öttagu bizottság munkája bevégzése után plakátokon fogja az újabb ülést publikálni. Ez a gyűlés a megalakulást és a tisztviselői kar megválasztását is megejti majd és hölgyeink figyelmét előre is felhívjuk rá. Mivel városkánkban a más nemzetiségűek esetleg a nem magyar kereskedők stb. bojkottálását képzik a „tulipánkert” céljainak, sietünk kijelenteni, hogy a „tulipánkertben” bármiféle nemzetiségű magyar honpolgáraink bátran részt vehetnek, mivel ennek egyedüli célja a magyar ipar és minden más tekintetben a haza felvirágoztatása. Már pedig ez, minden — Magyarországon lakó — ember első kötelessége, hiszen a haza boldogulása a honpolgárok jólétét jelenti. Meg kell rónunk különösen kereskedőinket és izr. vallásu polgártársainkat, hogy az első üléstől tüntetőleg távol tartották magukat. Ezt csakis a „tulipánkert” céljainak félre magyarázása tehetné és ezért jónak láttuk e kis kommentárt.

— **Áthelyezés.** A hivatalos lapban ránk vonatkozólag a következő szűkszavú hirt olvassuk: „A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Schmie dt Alajos fogarasi áll. főgimn. rendes tanárt — saját kérelmére — a balassagyarmati m. kir. áll. főgimnáziumhoz helyezte át.” Eddig a sablon, de hogy ez a hír milyen hangulatot keltett egy tanártestületben, mint városszerte, azt csak mi tudjuk, akik Schmie dt Alajosban egy közkedvelt, népszerű, komoly és szeretetre méltó embert veszítünk el, aki a társaságoknak valóságos lelke volt alkalmazkodni tudó, ügyes modorával. A tanulók egy humánus, jóindulatu tanárt veszítenek el benne, kartársai pedig egy igazi jóbarátot. Kívánjuk neki, hogy új otthonában olyan jól érezze magát, mint a hogy mi sajnáljuk őt.

— **Az első érettségi Fogarason.** Az első matura, — mint már többször jeleztük is — f. hó 15, 16 és 17-én folyt le. A vizsgálatra 22 tanuló jelentkezett. Az eredményt Elischer József kir. tanácsos, tankerületi kir. főigazgató — hosszabb konferencia után — folyó hó 17-én délelőtt hirdette ki, amely szerint jelesen érettek: Berkó Lajos, Goldberger Ede, Liska Károly és Wolff Győző. Jól érettek: Figuli János, Kiss Ödön, Novacu Mihály és Ruzs János. Egyszerűen érettek: Boér Lőrinc, Carje Gyula, Cojocariu Vidor, Cornea Simon, Dan Gyula, Farkas

Mihály, Fejérvári Elemér, Gagyai Sándor, Gergely Károly, Metea Gábor, Micu Ovid, Schul Henrik, Várnai Géza és Zombory Albert. Amint a névsorból láthatjuk, mind a 22-en keresztül mentek, tehát nem bukkott egy sem. Valóban fényes eredménye ez az első érettségi vizsgálatnak, különösen a mai körülmények között, amikor nap-nap mellett olvashatjuk a különféle kalamitásokat, incidenseket, amelyek az érettségi vizsgálatokon előfordulnak. Valóban nagyon helyesen gondolkozott a tanári kar, mert nem az érettség, hanem az alsóbb osztályokban kell megrostálni az ifjakat, nem úgy mint az sok helyen van, hogy fölviszik az érettségire és ott bukkatják el. Az egybegyűlt matura hó-mókat: Elischer József kir. tanácsos, főigazgató magas szárnyalású beszéddel intette a jóra, a nemesre, többek között mondván: igaz ugyan az, hogy édes és dicső a hazáért meghalni, de ő azt a halált nem tartja oly rettenetesnek, ő többre becsüli a létérti becsületes küzdelmet s inti az érett ifjakat, hogy még most ne bizakodjanak el, mert csak ezután jön a tulajdonképeni küzdelem a „kenyérért, megélhetésért folytatott harc” s buzdítja őket, hogy az élet viharzó tengerében, mint kőszirt álljanak rendithetetlenül s ne csüggedjenek el, hanem mindig küzdenek előre s azíránt az intézet és tanári kar iránt, melynek védő szárnyai alatt nőttek föl, sohase legyenek hűtelenek, hanem tiszteljék, becsüeljék azokat s tartsák meg hű emlékeztükben. A nagy és magas szárnyalású beszédet a lelkes ifjuság megéljenzte. F. hó 19-én este az érett ifjak a fogarasi tanárkar tiszteletére díszes bankettet rendeztek, melyen a hitoktató lelkészek is részt vettek. Pompás díkeiókban egy a tanárkar, a lelkészek, mint az ifjuság részéről nem volt hiány s a kis társaság pohárcoccintások s a vig zene hangjai mellett igen lelkesen és kedélyesen mulatott.

— **A törekvés sikere.** Schmidt Nándor helybeli m. kir. adótiszt Budapesten a folyó hó 12-én sikerrel letette az államtudományi államvizsgát. Például szolgálhat az a törekvés azoknak akik minden idejüket tanulmányaiknak szentelhetik. Azon nagymérvű lekötöttség, mely az adóhivatali tisztviselőket egész nap fogva tartja s az a munka, mely azoknak agyát és szervezetét napról-napra kimeríti, méltán hívja ki ezen eredménnyel szemben elismerésünket és dicséretünket. Gratulálunk.

— **Új orvos Zernestén.** A zernesti cellulose gyár és Copony-féle papirgyárban megüresedett gyári orvosi állást a két gyár betegsegélyező pénztára legutóbb tartott ülésén töltötte be választás útján. Az ötven pályázó közül Simonovics Milán dr. bócsi orvos nyerte el az állást, ki nevével együtt már a múlt héten végleg Zernestre költözött.

— **Vizsgák.** Mult héten folytak le a polgári leányiskolában a vizsgálatok. A jelenvolt nagyszámu közönség gyönyörködve hallgatta a szép feleleteket, s főleg örömmel látta, hogy a német és román származásu növendékek mily ambícióval tanulják és milyen folyékonyan beszélnek zengzetes, szép nyelvünket. Valamennyi osztály igen szép tanujelét adta készségének. Meg kell dicsérnünk Bod Gizellát, a fiatal kézimunka tanítónőt, ki rövid idő alatt szép eredményt produkált. Az összes jelenvoltak véleménye, hogy a kézimunka kiállítás jól sikerült. Ugyasint igen szépek a rajzok is, melyek

Albertné, Bertalan Saroltát dicsérik. De hogy az iskola oly magas nivón áll, az legnagyobb részét az igazgató, s polgáristák rajongva szeretett, fáradságot nem ismerő „Anna néni” érdeme, ki mióta átvette az iskola vezetését, nagyot, igen nagyot lendített annak során. A szokásos évszázó ünnepély helyett az évben a Lauritsch szállóban ma este részben a szanatorium javára, tánccal egybekötött hangverseny lesz, melynek kitűnő programját már közöltük.

— **Értesítés.** A polg. leány isk. által rendezendő mulatságra megfelelő jegyek ma vasárnap 24-én d. e. 10 órától este pénztár nyitásig a polg. leány iskolában lesznek kaphatók.

— **A fogarasi ikrek:** A kir. pénzügyigazgatóság és a rendezett tanácsu város. A mint megbízható forrásból örömmel értesülünk 1907. év január hó elsején egy a kir. pénzügyigazgatóság, mint a rendezett tanácsu város megkezdte működését. Lázás sietséggel foly a munka az illetékes hatóságoknál, a tényleges keresztül vitel iránt. Hogy a kir. pénzügyigazgatóság 1907. év január hó 1-én működését megkezdhesse, most már annak utjában nem áll semmi, mert az elhelyezés iránt tett lépések arról tanuskodnak, hogy reménységen felül áll rendelkezésre egy a hivatal — mint az alkalmazandó tisztviselők számára helyiség illetve lakás. Hogy a rendezett tanácsu város is iker testvérétől el ne maradjon — az átalakulás tényleges keresztül vitele iránti előleges intézkedések már megtették, — a választók összeírása, a szabályrendeletek tervezetei munkában vannak s előreláthatólag október havában megalakítható lesz az új képviselőtestület és az új évvel megkezdheti a rendes működését.

— **Az „Őszi ködben” c. költemény sorsa.** Emlékezhettek reá t. olvasóink, hogy még március hóban közöltük a fenti című költemény sorsát, de arról abban az időben az összes fővárosi lapok is megemlékeztek. Mi egy kis ideig haboztunk s nem tudtuk, hogy hová küldjük el ezt a kis poemát közlés végett. Alkalmi költemény lévén, az idő nem igen kedvezett neki hiszen még a mult ősszel a szomorú politikai világban íródott. Abban a khaotikus korban beküldtük mégis az: Új Időknek közlés végett, igen, de közben az abszolutisztikus korszak megbukott s Herceg Ferenc a kiváló aranytollu író, aki még szerintünk — Mikszátnál is nagyobb ez idő szerint, a következő szerkesztői üzenetet küldte róla, az „Új Idők” 1906. június hó 10-iki számában: „A haza sorsán való elcsüggedés mély hangokat fakasztott fájó szívéből. Meg is érdemelte az akadémiai dicséretet! Aktuálitását azonban már elvesztette, s így sajnálatunkra nem közölhetjük.” Mi azonban mivel még akkor megígértük, ime közre adjuk most.

— **A függetlenségi kör majálisa.** Oh Neptun, a vizek kegyetlen Istene, megeléged-e már a vízbőséget? vagy feltett szándékok minden majálist agyonáztatni kiapadhatatlan felhőiddel? Nem sajnálsz a lázasan dobogó, fiatal szivek szép reményeit eláztatni, vagy legalább a gyönyörű nyári toaletteket és kalapokat nem szánod meg? Hiába való a mi szerény interpellálásunk! A függetlenségi kör szépnek ígérkező majálisát is szétmosta a zuhogó zápor és így sokan ki sem mehettek, akik pedig erősen készültek e kellemes napra. Hiába, az Istenek kérelhetetlenek.

— **Értesítés.** A fogarasi függetlenségi kör e hó 17-ére tervezett, de kedvezőtlen idő miatt elhalasztott majálisát a jövő hó 8-án, vasárnap tartja meg. A 17-én befizetett belépti-díjak a majálison érvényben maradnak. Kirándulás a kör helyiségéből d. u. 3 órakor.

— **Meghívás.** Az izr. népiskolában az 1905—1906. tanévi zárvizsgálatok a következő sorrendben fognak megtartani: Junius 25-én délelőtti 8—12 óráig az I. II. III. és IV. hittani vizsgálata, délutáni 3—5 óráig a III. és IV. osztály vizsgálata. 26-án d. e. 8—12 óráig a III. és IV. osztály ének vizsgálata, a tanév ünnepélyes bezárása, végül testgyakorlat az iskola udvarán. A „Majális“ kedvező időben junius 27-én, kedvezőtlen idő esetén junius 28-án fog megtartani. Az elnökség.

— **A Magántisztviselők Országos Szövetségének Brassói Bizottsága** a legutóbb megtartott választmányi ülésén az ingyenes állasközvetítő osztályt létesítette, melynek feladata leendő: a főnökök részére megbízható, szorgalmas egyéneket ajánlani, s így az állástalan, érdemes tisztviselőket képzettségük és tehetségüknek megfelelő álláshoz juttatni. A brassói bizottság, a midőn tehát az ingyenes állasközvetítő osztályt létesítette, úgy az állást kereső m. tisztviselőket, mint az állást hirdető főnökök érdekeit szolgálja és mindenkor azon fog törekedni, hogy elvállalt humanus feladatának a legpontosabban és lelkiismeretesen eleget tegyen. Ez uton tisztelettel kéri tehát a bizottság az érdekelteket, hogy az üresedésben levő állásokat Hirsfeld Hermann (lakása: Kolostor u. 30.) tudomására hozni sziveskedjenek, a ki minden ez ügyet érdeklődő kérdézősködésekre készséggel szolgál felvilágosítással. Az állástalan t. Tagtárs urak a betöltendő állásokról, szintén fent nevezett urnál nyervehetnek információt.

— **Koronázási ünnep a református templomban.** Mint minden évben, úgy most is megünnepelték a ref. egyház összes iskolái a koronázás évfordulóját a ref. templomban. A szépen sikerült ünnepély szép fényt vet a szorgalmas tanítói karra.

— **Scioptikon előadás.** Mint lapunkban jeleztük is f. hó 16-án a magyar szabadságharcot ábrázoló vetített képekkel előadást tartottak: Dimény Olivér és Bozók Imre a Lauritsch szállóban. Az előadáshoz szükséges felolvasást Vagner Adolf tartotta. A minden ízében sikerült és élvezetes előadást szép számú közönség nézte végig, tapssal adván elismerésének kifejezést. Az ilyen élvezetes előadások hasznát nem győzi az ember eléggé hangsúlyozni és az esetleges későbbi mutatóványokat a közönség b. figyelmébe ajánljuk.

— **Rajzkiállítás a főgimnáziumban.** Az állami főgimnáziumban a rajzok az idén is mint mindig az első osztály tantermeben — mint legtágasabban — voltak kiállítva. A rajzkiállítás mintaszerű s egyes rajzok még a szakértőknek is dicséretére válnának, oly szépek s művészes kivitelűek. A szabadkézi rajzban tett nagyszerű haladás és mintaszerű vezetés: Reider Béla rajz-tanár érdeme, aki valóban finom izlését s művészes tudását önteti bele a rajzokba tanítványai által.

— **Visszaélések.** Ismételten tapasztaltuk, hogy péntek napokon, a fa piacon a falusi románok az elárusítás végett hozott fát a szekérről leszedik és 2—3 csomóba keresztül

kasul egymásra rakják, miáltal a fa többnek látszik, és a vevőt tévedésbe ejtik, vagyis a vevő nagymértékben megcsalódik. A helyi szolgabírói hivatalt ez után nyíltan felhívjuk, hogy ezen sehohsem látható eljárásnak sürgősen vessen véget, mert a falusi faelárusítóknak ezen eljárása által a lakosságuk szegényebb sorsu népe nagymértékben meglesz károsítva.

— **A múlt vásár eredménye.** A folyó hó 5-én helyben megtartott baromvásárra felhajtattott 2779 drb. szarvasmarha; abból eladatott 1394, ló felhajtattott 519, eladatott 182 drb., juh felhajtattott 297, eladatott 138 drb. Ha jó időjárás lett volna, vagyis a nagy esőzés be nem áll, csaknem az összes felhajtattott marha állomány olkelt volna.

— **Országos vásár tolvajlás nélkül.** A maga nemében ritka országos vásár volt a múlt heti a midőn sem a barom, sem pedig a kirakodó vásáron nem történt semmiféle lopás. A mint egyik szakértőnk állítja, ez azért történhetett így, mert a nagy esőzések miatt a háromszéki megyei híres vásártolvajok nem mertek utnak indulni s így ezeknek hiányában lopás sem történhetett. Jó volna ha a jövő országos vásárok is ily sima lefolyásuk lennének.

— **Ovakodjunk az éjjeli lepkéktől.** Az elmúlt hét egyik éjjelén rendőrségünk két igen veszedelmes fajtájú éjjeli lepkét fogott el a Városligetben, éppen azon gyönyör teljes pillanatban a midőn azok, az éjjeli csendben, a himlepkéket körül lebzseltek. Rendőrségünknek ezen fogása által igen érdekes dolgok kerülnek napfényre. A többek között beigazolást nyert az, hogy ezen két, még aránylag nagyon fiatal 17—18 éves lepkécske, több mint 4 év óta röpködi körül a városligetet, de bebizonyult az is, hogy ezen két lepkécske már régebb idő óta 13, 14, és 15 éves lepke álcák szállításával foglalkozik, s idáig több ilyen álcákat szállított az uri „kuncsaftoknak“ A közkereseti lepke álca szállító társaság egy „Álcának“ a beszállításáért rendszeren 40—50 korona honoráriumban részesült. Mindezeknek a tetejébe még konstatálva lett az is, hogy a két lepkécske fertőző betegségben is szenved s jelenleg a helyi közkórház egyik lepke szobácskájában gyógykezeltek. A bünyefejtő feljelentés illetékes helyre megtéetett és most kíváncsian várjuk annak további fejleményeit. Itt különben még megemlítjük, hogy rendőrségünk rövid egymás után 5 fertőző betegségben szenvedő éjjeli lepkécskét liferált be a kórházba. Mindezek után jó lesz az éjjeli lepkéktől ovakodni.

— **Új hivatalos órák a helybeli m. kir. adóhivatalban.** Nem igen régen közöltük olvasóinkkal azt a hirt, hogy az adóhivatal a hivatalos óráinak megváltoztatását kérte az illetékes brassói m. kir. pénzügyigazgatóságtól. Kérésében reggeli 7 órától délutáni 1 óráig kérte a hivatal a hivatalos óráinak megállapítását. Kérésében tekintettel volt a vármegye és a számvétség kirendeltség hasonló hivatalos óráira, a felek érdekére, társadalmi követelményekre s vezette azon törekvés is, hogy a tisztviselői az erősebb munka idejében ellaukadt idegeiket — különösen a kánikula tartama alatt való különlet mellett — felüditessék. A pénzügyigazgatóság a kérést akként teljesítette, hogy a hivatalos órákat a pénzkezelésre nézve köznapokon d. e. 9 órától d. u. 1 óráig, ünnepnapokon pedig 9 órától 12 óráig való

terjedelemmel állapította meg. Kijelentette, hogy ezen határokon kívül az adóhivatal sem kifizetést, sem bevételést teljesíteni nem tartozik. Az engedély a f. hó 21-től aug. hó végéig tart. Olvasóközönségünk érdekében jónak tartottuk a hír közlését, miáltal esetleg elejét vettük annak, hogy a délutáni órákban a néptelen adóhivatalt eredménytelenül keressék föl.

— **Mészbe esett.** A múlt héten nagy szerencsétlenség történt Sárkányban. Fischer György házában meszet oltottak s a mészgödör felé ment Fischer 3 éves György nevű fia, aki beleesett a forró mészbe s rövid szenvedés után meghalt.

— **A tulságos takarékoság hátránya.** Ma napság a takarékoság igen szükséges cselekmény, azonban egyes háztartásnál a takarékoság oly nagy mérvben üsetik, hogy ezáltal saját maguknak kárt okozunk, ahol azután érvényesül az a közmondás, hogy „a rest többet fárad és a fősvény többet költ.“ Például a tulságos takarékoság következtében a múlt évben termelt és megromlott krumplit is megfőzik és megetetik a sertésekkel, minek többszöri etetése által a sertések megbetegednek és elhullanak. Tehát ez elkerülendő, mielőtt a múlt évi krumpli, táplálék céljából felhasználtnék, minden egyes darabot ketté kell vágni és megvizsgálni, hogy nem megromlott-e, mert amelyekben márványzott színű elváltozás látható, avagy többé-kevésbé bűzös, azt etetés céljából felhasználni nem szabad. Egyben figyelmeztetni kívánom a nagy közönséget, hogy etetés és itatás céljából folyó vagy patak vizet ne használjon és abba sertéseket ne fürösszön meg, mert az ilyen viz fertőző baktériumokat tartalmazhat, amitől a sertések megbetegednek. Folyó vagy patak vizet csak félórai felforralás után szabad sertések etetésére céljára felhasználni és főleg vigyázzanak arra, hogy azt a vizet, amelyben a főzni, vagy megsütésre szánt húst megmossuk, sertések etetésére sohase használjuk. Magától értetődik, ha sertéseinket a megbetegedéstől megakarjuk óvni, úgy azokat az utakon vagy utcákon kóborolni ne engedjük, mert ott könnyen fertőző anyagokkal jöhetnek érintkezésbe.

— **Fleischmann fogtechnikus betegségből felgyógyulva,** immár dolgozik. Egyszermind értesíti a n. é. közönséget, hogy július 1-től a Bruckentall-utca 27. sz. alatt a Goldbergerné-féle házban fog lakni.

— **Tolvaj cigánybanda.** Múlt hó 23-án éjjel a Bethlen község határából az ugynevezett Cumatára határrészről 6 drb. ló és egy fiatal csikó elveszett. A m. kir. csendőrség kiderítette, hogy egy koborló oláheigány banda lopta el, mely által négy szegény ember károsult meg. A cigány banda Muntán Mária, Gábor Éva, Praeda Miklós és Breka Péter tettesekből állott. A megkárosult felek: Kázán Miklós nős férfi, földész, bethleni lakos akitől 1 drb. piros 7 éves kancát 300 kor. értékben Ginszke János nős férfi szintén bethleni lakostól 2 drb. piros pej kancát és egy 2 hónapos barnásszinű méncsikót összesen 500 korona értékben. Berszán Vaszilie földmivestől 1 drb. barnásszinű 4 éves kancát 300 kor. értékben loptak el. Ugyanezek a tettesek lopták el május hó 31-én virradóra Koszta Miklós és Czár Tódor bulgáriai illetőségű zöldség termelők kárára a Bethlen határán levő nyílt szinből 2 drb. 450 korona értékű lovat. Rukkor község felé indult nyomozásra a m. kir. csendőrség s nyomára

talált. Követte is a tolvaj banda és a lopott lovak nyomát a fogarasi határról a vasuti pályán Alsószombatfalva mellett levő nagy hidig. A nyom az országútra vezetett, ahol elveszett. A csendőrség figyelte, hogy az alsóvisti vásáron nem jelennek e meg, de nem mutatkoztak. Torda környékén fogták el őket s onnan Fogarasra hozták kihallgatás végett. Bevallották, hogy utközben 4 drb. lovat eladtak, a csikót Alsószombatfalva határán agyonütötték, két darabot pedig előadtak. Folyó hó 12-én Brassóba vitték a bűnös bandát ahol Zonda Károly átvette őket. A kár 1100 kor. A csendőrség minden figyelmét a kóbor cigányokra irányítja.

— **Uszóverseny Vizaknán.** A vizaknai fürdő felügyelőség által a „nagy zöld tóban“ nemzetközi uszóverseny rendeztetik 1906. évi július hó 8-án, vasárnap délután 4 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a következő napon. A verseny számok a következők: 1. Megnyitóverseny, I—II díj ezüstérem. Tét: 2 kor. 2. Vizaknabajnoksága, 50 yard I. díj nagyaranyérem bajnok szallagon tiszteletdíjjal. II. díj aranyérem. III. díj ezüstérem. Tét: 15 kor. 3. Buváruszás és műugrás, I. díj aranyérem tisz. díjjal. Tét: 10 kor. 4. Mell uszás 200 yard, I. díj aranyérem tiszteletdíjjal. Tét: 10 kor. 5. Erdélybajnoksága, 100 yard I. díj nagyaranyérem bajnoki szallagon. II. díj aranyérem. III. díj ezüstérem. Tét: 15 kor. 6. Ifjúsági verseny, 50 yard I—II. díj ezüstérem. Tét: 2 kor. 7. Főiskolai tanulók versenye, mell uszás 200 yard hancicap, I. díj aranyérem és tiszteletdíj. Tét: 10 kor. 8. Háton uszás, 150 yard I. díj aranyérem és tiszteletdíj. Tét: 10 kor. 9. 402 $\frac{1}{2}$ méteres főverseny. I. díj aranyérem, II. díj ezüstérem. Tét: 10 kor. 10. Junior verseny, 50 yard I—II. díj ezüstérem. Tét: 2 kor. 11. Szebenidij, 50 yard I. díj aranyérem és tisz. díj. II. díj ezüstérem. Tét: 10 kor. 12. Fregoli verseny, 100 yard I—II. díj ezüstérem. Tét: 2 kor. 13. Hölgyek versenye, 50 yard I. Tiszteletdíj és ezüstérem. 14. Vater poló mérkőzés, !!! A nevezések téttel együtt a m. kir. fürdőfelügyelőséghez f. évi július 1-ig bezárólag küldendők be. A rendezőség. Ülőhelyek ára 2 kor., passepartout beléptidij ára 1 kor. — Gyermek 10 éven alul beléptidiját nem fizetnek. A zenét Pongrácz Lajos fűrdőzenekara szolgáltatja. Jegyek előre válthatók Budovszky L. ur könyvkereskedésében Nagyszébenben és Vizaknán a fürdő pénztárnál. Jegyek láthatólag viselendők. Verseny után táncmulatság a gyógyteremben. Mivel a verseny nemzetközi, bárki és bárholonnan jelentkezhet. A tiszteletdíjak értéke 2000 kor.

Közönség köréből.*)

Ürnapja.

Ünnepélyes harangzugás ének, de még nagyobb beszélgetés és láрма között vonult ki a körmenet a katolikus templomból, hogy meg ünnepelje ezt a nagy napot. Az ám, megünnepelje! . . . Furcsán hangzik nagyon ez a szó, nemde? Bizony, bizony mást értettek eleink ezalatt, de nem csak értettek, hanem tettel viselkedésükkel is bebizonyították, hogy valóban az ünnep, az Isten tisztelete és a vallásos buzgóság vitte őket a templomba, és nem a világi hiusá-

E rovat alatt megjelent közleményért nem vállal felelősséget a Szerk.

gok. Ma azért mennek az emberek a templomba, hogy mutogassák ruhájukat, megszólják embertársaikat, és még sok más egyéb épen nem jámbor cselekedetekkel szentségtelenítsék meg az Úr házát. És kik tesznek így? Épen azok, akiknek jó példával kellene a műveletlenebbek előtt járni, épen azok, kik a legelső helyeket töltik be a művelt társadalomban, az okosak, a tanultak, kik még kigunyolják, kinevetik a vallásosokat.

Bizony nagyot, igen nagyot fordult a világ sorsa; sok minden megváltozott, de főleg megváltoztak az emberek. . .

A tudomány, mit mi, gyarló emberek annak nevezünk, mindjobban terjed, míg az igazi tudás a vallásosság mind szűkebb-szűkebb keretben mozog.

Azelőtt — különösen a nők — buzgón látogatták az Isten házát. Igenis, buzgón! És nem úgy, mint ma tesznek, hogy csak holmi kivételes ünnepélyes alkalommal mennek a templomba, s akkor is a hiuság, a tetszeni vágyás vezérli a buzgó „hívók“ legnagyobb részét oda. Sok még azt sem tudja, mi jelentősége van az ünnepnek, mit is „ünnepelnek“ voltaképpen, csak megy megy a többi után, természetesen minél tetszetősebben felcifrázva, mert hisz' ünnep van! . . .

Bizony szomorú látnunk azt a sok gyermeket, kik közül igen sok tud táncolni, zongorázni, nyelveket beszélni, de azt nem tudja a boldogtalan, hogy viselje magát a templomban. Nagyon sok lánykát ismerek, ki már a tíz éven felül van, és az említett tudományokban jártas, de a Miatyánkot csak nagynehezen tudja elmondani. De hát nem ők a hibások ebben, ezért csak a szülőket lehet kárhoznatni. Igaz, hogy a lelkes tanítók, és hitoktatók mindent elkövetnek, hogy e bajt orvosolhassák, de mit ér ez, ha a szülők nem törődnek gyermekük vallásos nevelésével, ha ezek nem plántálják bele már piciny korában a legmagasztosabb tudomány gyönyörű eszméit! De szerencsére a sok között van kivétel. Vannak még nemeslelkű vallásos emberek, és lesznek mindig, kik jó utra vezetnek az eltévedteket.

Adja az Isten, hogy legyen minél több ilyen, és oszolják el a szívekből minden ami rossz, s adjon helyét a jónak, a fenségesnek, a nemesnek és a szeretetnek!

Sajó.

Dr. H. E. Cegléd.

Dr. H. E. Cegléd.

Egészség

az ember legdrágább kincse, melyet őrizni és ápolni kell és csak úgy tartható fenn, ha a testet mindennemű betegségek től óvjuk, annak rugékonyságát előmozdítjuk, mely célra a legelőkelőbb orvosok a kitűnő eredménnyel kipróbált

székely havasi

INDASZESZ

(Gyógyfű-sósorszesz)

ajánlják, mint oly szert, mely a testet üditi és frissíti, az izmokat edzi, rugékonyságukat előmozdítja és fokozza. Megszünteti a fejfájást, náthát, tagszagatást, enyhíti, sőt a legtöbb esetben meg is szünteti a csuzos (reuma-

tikus) bántalmakat. Kapható mindenütt 2 és 1 koronás üvegekben. Készíti Balázsovich Sándor Korona gyógyszerháza Sepsiszentgyörgy.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk.

Munkatársainkhoz. Tisztelettel kérjük mindazokat, akik lapunk számára bármiféle cikket irnak, azt legkésőbb — a lap beosztása végett — csütörtök délig sziveskedjenek beküldeni, hogy a lap pontos megjelenésében fennakadás ne történhessék. Híreket: szombaton reggel 8 óráig elfogadunk, ha fontos és sürgős még később is.

Sajó. Fogaras. Mult számból kimaradt, de most beszoritottuk, ugyszintén a referátát is. Köszönjük. Üdvözlöt!

G. S. Helyben. Mi nem közöljük a meginterjuvált dolgokat, minek? Ugy is lejárt az önön magát. „Sors sua, sique faber, aut ferenda!“

G. J. Szováta. Türelem és türelem!

Dr. H. L. Cegléd. Üdvözlünk, mint lapunk új előfizetőjét! Várjunk, lesz még egyszer ünnep a világon, lesz még Fogarason is választás újból. Ha idő enged olykor-olykor eressz meg egy-két vezetőcikket, várva-várjuk. Üdvözlöt!

Dr. H. E. Cegléd. Nagyon szeretnénk, ha a két lap csereviszonyban állana egymással. Legalább tudnánk a ceglédi híreket. Üdv!

P. Fogaras. Nem szeretjük, ha álhíreket ken ránk, mert mi „pletykálni“ nem szoktunk. Pláne: „szerkesztői titkokat“ hogyan árulnánk el!

K. B. Helyben. Nem óda ez, hanem szóda! Se nem ballada, hanem: ballába, vagy balláda? Kinrintár az egész.

Cz. L. Zernest. A küldeményeket mind megkaptuk s aprodonként sorát ejtjük. Ami a „Csarnok“ rovatot illeti, azt az első évben állandóan fönntartottuk, de sokaknak nem tetszett a „sok költemény, regény stb.“ A mostani közönségnek inkább hír és hírek kellene s aktuális jellegű helyi érdekű cikkek. Heti lapnál az állandó regény, novella csarnok nem fizeti ki magát, mert egy-egy hét után a hosszabb lélekzetű munkáknak elejét elfelejtik. Akkor minket kértek, hogy hagyjuk abba az állandó csarnokot s így most már nem kultiváljuk. Ugorka szezonban azonban — a megfogható hírek helyett — nagyon háládatos lesz s július, augusztusra megnyitjuk. Üdv!

B. J. Fogaras. Köszönettel kaptuk a küldeményt. Sajnálattal, a cikk kissé megkésétt, s így csak a jövő számban jöhet, akkorra kérjük a folytatást is.

L. B. Helyben. Nincs benne ritmus, nagyon sokat kell javítanunk rajta, hogy közölhető lehessen.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THIERFELD DAVID.

Szám 4324—906. Ujtkvi.

ÁRVERESI HIRDET. KIVONAT.

A fogarasi kir. jbiróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Nisztor János végrehajthatónak Stoa Miklós alsópörumbáki lakos végrehajást szenvedő elleni 395 korona 30 fillér tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajási ügyében a brassói

kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbíró) területén lévő az alsóporumbáki 299 sz. tjkvben A +

39, 40	hrsz. ingatlanra	341 kor.
2061	" "	26 "
2633	" "	14 "
3286	" "	20 "
3892	" "	30 "
3334	" "	38 "
4120, 4128	" "	71 "
4141, 4146, 4148,	" "	196 "
4252/1	" "	59 "
4760	" "	30 "
5585	" "	35 "
6453, 6457	" "	85 ko-

ronában ezennel megállapított kikiáltási árban, elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1906 évi augusztus hó 16-án d. e. 9 órakor Alsóporumbák községében a megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserének 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1906. évi június hó 7-én.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Bedő,
kir. albiró.

Sz. 4217/906. tjkv.

ÁRVERÉSI HIRD. KIVONAT.

A fogarasi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hunyadi János fogarasi lakos végrehajtnak Posia Paraschiva a Vazulé alsóporumbáki lakos végrehajtnak szenvedő elleni 426 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtnak ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbíró) területén lévő Alsóporumbák község határában fekvő és az alsóporumbáki 25 sz. tjkvben Stoichitia Lázár, Posia Páráschiva a Vazulé, Posia Zsu-

zsána a Vazulé, Cotore Miklós a Gáboré, Radu Mária szül. Posia Posia Demeter, Posia Páráschiva, Posia Zsuzsanna, Posia János a Vazulé, Radu Mária szül. Posia nevében álló A +

41, 42, 43/a 43/b hrsz. a. egész ing.	455 kor.
1507	" " " " 75 "
1427/1	" " " " 21 "
2539, 2540	" " " " 26 "
2930/1	" " " " 36 "
2931/2	" " " " 15 "
3720/2	" " " " 75 "
4266	" " " " 33 "
4549	" " " " 72 "
5099	" " " " 15 "
6507	" " " " 46 "
6644	" " " " 49 ko-

ronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1906. évi augusztus hó 10-én d. e. 9 órakor Alsóporumbák községében a megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserének 20 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban akiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1906. évi június hó 1-én.

A kir. járásbíró mint telekkönyv hatóság.

Bedő,
kir. albiró.

Bardocz Károly férfiszabó
üzletébe egy jó magaviseletű,
értelmes és ügyes

t a n u l ó

július hó 1-étől fölvetetik. 1-3

ÁRLEJTÉS.

A helybeli honvéd zászlóalj részére 1906. évi szeptember 4-től, 1907. évi aug. 31-ig terjedő időben szükségelendő 100 métermázsza széna, 61 métermázsza alomszalma 66 métermázsza ágyszalma és 244 köbméter kemény tűzifa szállítás utján való biztosítása iránt folyó évi július 13-án, délelőtt 9 órakor helyben, a honvéd zászlóalj kezelőtiszt irodában kizárólag zárt ajánlatok utján nyilvános ajánlati tárgyalás fog tartatni. A feltételek a hivatalos órák alatt a honvéd zászlóalj kezelőtiszt irodájában bármikor megtekinthetők.

Mindennemű
fényképészeti cikkek

legjutányosabb áron

— kaphatók: —

Thierfeld Dávid

könyvkereskedésében,
FOGARASON.

Nádpatak Jodfürdő

Ujonnán épített fürdők.

Üzembem május 31-től aug. 31-ig
Árnyékos Park. — Jó ételek. —
Tiszta italok. — Mérsékelt áruk.
— Figyelmes kiszolgálás. — Uj
vendéglős.

Fürdőorvos: dr. Knopp. — Vasuti
állomás: Alsószombattalva, hol állandóan
kocsik vannak az utazók rendelkezésére és
a honnan a fürdő jó karban tartott uton egy
óra alatt elérhető. Nádpatak, postaállomás
Nagysink, naponkénti postaforgalom.

1-13

Thierfeld Dávid

KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS PAPIRKERESKEDESE
Fogarason.

Ajánlja a következő, szinte új állapotban, diszkótésben levő könyveket 40% árengedménnyel:

Csokonai V. Mihály összes művei.
Arany János: János király;
Arany János: Szent-Iván éji álom.
Kiss József: összes költeményei.
Petőfi Sándor: összes költeményei.
Verne Gyula: összes munkái.

Mindennemű könyvek jutányos áron kaphatók.

Bármely mű eredeti árban beszerezhető.

Egyetemes regénytárból igen sok jó válogatott regény, továbbá a híres Klasszikus Arany biblia Vasary Kolos hercegprimás leírásával, 2 nagy diszpéndány Ó- és Új testamentum, egész új, bolti ára K 300, most megkapható részletfizetésre 120 K.-ért.

A most megjelenésben levő Kossuth Lajos összes munkáira előfizetések 5 koronás havi részletekben elfogadtatnak.

THIERFELD DÁVID

könyvnyomda, könyv-, papir-, zeneműkereskedés, nyomtatványraktár

FOGARASON.

Ajánlja ügyvédi, bírósági és közigazgatási nyomtatvány raktárát.

Oly nyomtatvány, mely raktáron nincs, a legrövidebb idő alatt szállítatik. — Továbbá:

névjegyek, címkártyák, eljegyzési és

esküvői értesítők, meghívók, magán

és üzleti levélpapírok, levélborítékok,

számlák, fakturák, memorandumok,

étlapok, körlevelek, gyászlapok, fal-

ragaszok s mindenféle nyomtatványt.

Izléses kiállítás! Olcsó árak!

Gyors szállítás!

Mindennemű író- és levélpapírok a legjutányosabb gyári áron.

A fumei és péterfalvi papirgyárak raktára.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron.

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

Fogarasen kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.